

Sectoraal Ontwikkelpad

Kinderopvang

Het Ontwikkelpad

Aan de slag met het Sectoraal Ontwikkelpad Kinderopvang

Het Ontwikkelpad Kinderopvang laat je zien welke interessante functies, specialisaties en ontwikkelmogelijkheden de kinderopvang heeft. Op welke functies kun je instromen, overstappen en je verder ontwikkelen? Naast antwoord op dit soort vragen, geeft het Ontwikkelpad ook aan welke opleidingen geschikt zijn om een bepaalde functie of specialisatie te kunnen vervullen. Door te klikken op een functie vind je de relevante opleidingen. Dit kunnen opleidingen zijn die door de overheid zijn erkend (mbo-, hbo- en wo-opleidingen) of 'niet-overheids-erkende' opleidingen met een waardering van de sector (branchewaardering). De opleidingen zijn te combineren met werken in een betaalde baan en het leren in de praktijk is een belangrijk onderdeel. Je kunt vaak direct aan de slag. Door te klikken op de knop 'Vind hier opleiders in jouw buurt' kom je uit op Leeroverzicht. Hier staat weergegeven bij welke opleiders je de opleidingen kan volgen. Het Ontwikkelpad is bedoeld als hulpmiddel voor het goede gesprek tussen werkgever en (potentiële) kandidaat. Welk werk de kandidaat vervolgens concreet gaat doen, is afhankelijk van het bedrijf. Ook de scholing is altijd maatwerk; hoe die er precies uitziet, hangt af van je eerdere (werk)ervaring, opleidingsachtergrond en talenten.

Het Regionaal Werkcentrum in jouw regio kan helpen bij het kiezen van de juiste scholing en andere begeleiding. Kijk hier voor meer informatie over het Regionaal Werkcentrum.

Praktijkleren met praktijkverklaring

Bij de instapfuncties in het Ontwikkelpad kun je direct aan de slag, je hebt geen vooropleiding nodig. Wel kun je met leren op de werkvloer jezelf verder ontwikkelen. Voor werkprocessen die je leert uitvoeren kun je een 'praktijkverklaring' halen. Dit heet ook wel 'Praktijkleren met de praktijkverklaring' en is bedoeld voor mensen voor wie het behalen van een volledig mbo-diploma of -certificaat (nog) niet haalbaar is.

De kandidaat leert een of meer werkprocessen in de praktijk bij een erkend leerbedrijf, onder begeleiding van een praktijkopleider. Het gaat om maatwerk. Er is geen vaststaande duur en invulling van het opleidingstraject. Maar doorgaans zal zo'n traject 3 tot 6 maanden duren.

Handreiking

Bij dit Ontwikkelpad hoort een handreiking en ondersteuningsarrangement voor arbeidsmarktprofessionals en werkgevers. Zo kunnen ze meer te weten komen over hoe ze een Ontwikkelpad kunnen inzetten.

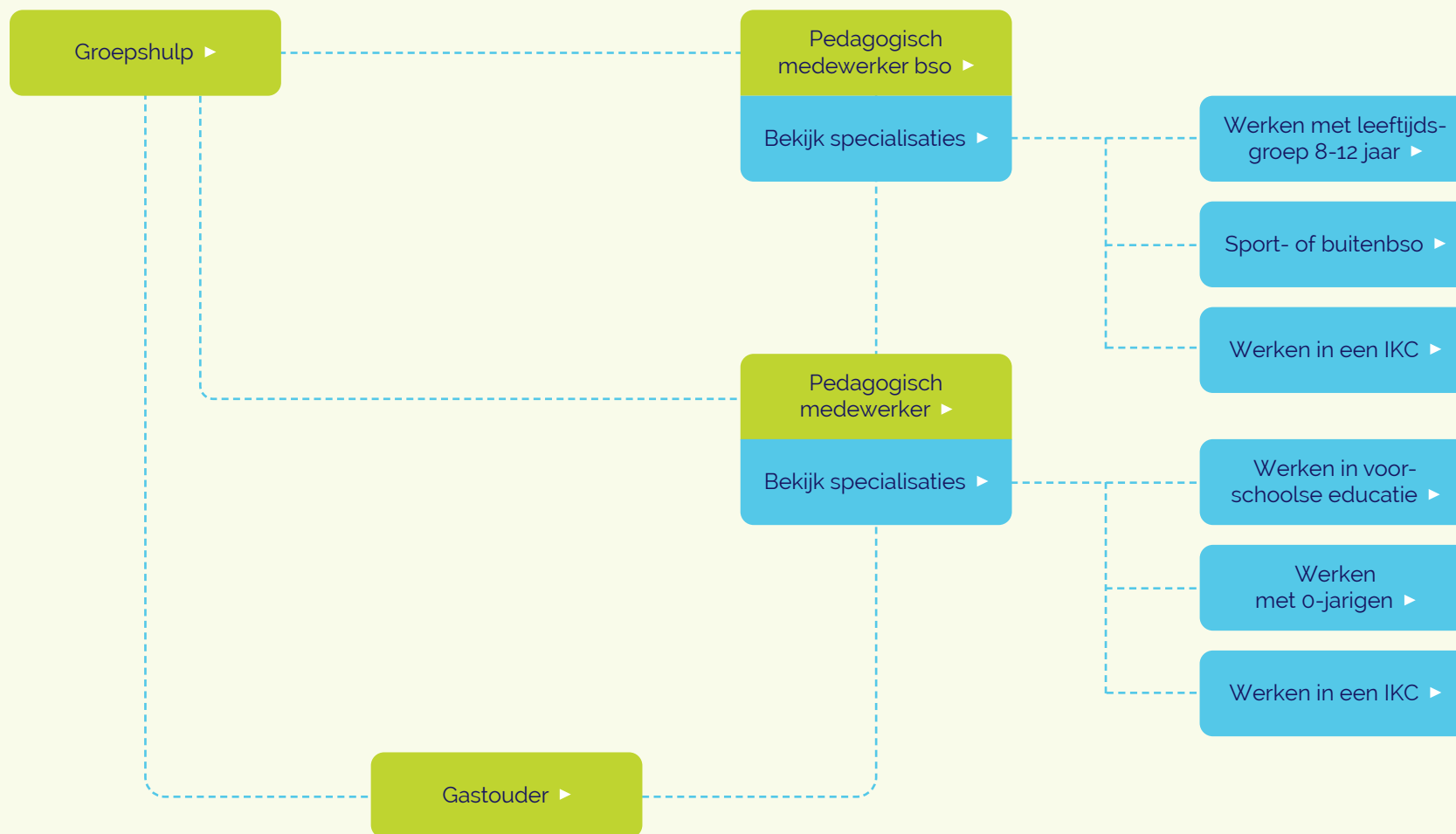
Instromen en doorstromen binnen kinderopvang

In de kinderopvang kun je op verschillende manieren instromen en doorgroeien. Of je nu direct aan de slag wilt als groepshulp, of de ambitie hebt om door te stromen naar pedagogisch medewerker – er zijn volop mogelijkheden, afhankelijk van jouw opleiding en ervaring. Groepshulp is een ideale startfunctie waarin je praktische ervaring opdoet en de basis legt voor verdere stappen in het vak. Als je meer affiniteit hebt met een kleinschalige, huiselijke omgeving, is de functie van gastouder misschien iets voor jou. Wil je ontdekken welke functies en specialisaties bij jou passen? Bekijk dan het Ontwikkelpad met alle mogelijkheden en bijbehorende functieomschrijvingen.

Ontwikkelpad Kinderopvang

Het Ontwikkelpad biedt een duidelijk overzicht van alle functies en doorgroeimogelijkheden binnen de kinderopvang. Ontdek welke stappen je kunt zetten. Welke (onderdelen van de) opleiding jij nodig hebt, is afhankelijk van jouw (werk)ervaring en opleidingsachtergrond.

Geen (voor)opleiding nodig

Groepshulp

Wil je bijdragen aan de dagelijkse zorg en het welzijn van kinderen? En vind je een schone en veilige omgeving voor kinderen belangrijk? Lees dan verder!

Beroepsvereisten

- Vmbo-werk- en denkniveau.
- Kennis van richtlijnen ten aanzien van veiligheid en hygiëne.

Competenties

- Sociale vaardigheden om kinderen te motiveren en te stimuleren.
- Goede mondelinge uitdrukkingsvaardigheid voor communicatie met kinderen en collega's.
- Fysiek in staat om licht verzorgende taken uit te voeren.

Als groepshulp ondersteun je pedagogisch medewerkers in het kindercentrum door licht verzorgende en huishoudelijke werkzaamheden uit te voeren. Je helpt bij het eten geven, verschoneren en begeleiden van kinderen tijdens activiteiten en uitstapjes. Ook houd je samen met je collega's de ruimte schoon en veilig.

Opleidingen bij deze functie

Voor deze functie is geen vooropleiding nodig. Voor verder leren en ontwikkelen kunnen de volgende opleidingen interessant zijn.

Opleidingen met overheidserkenning

Praktijkleren met praktijkverklaring

Ondersteuning in de kinderopvang - **K1416**

 Helpende Zorg en Welzijn - mbo 2 - 25960

Of je behaalt één of meer onderdelen van deze opleiding:

Assisteren bij activiteiten in zorg en welzijn - **Co160**

Ondersteunen bij wonen en voeding - **Co164**

Planmatig werken in zorg en welzijn - **Co166**

Ontwikkel jezelf binnen kinderopvang

Andere functies binnen kinderopvang

Gastouder ▶

Pedagogisch medewerker bso ▶

Pedagogisch medewerker ▶

Gastouder (niet in loondienst)

Zorg je graag voor kinderen? Kun je goed zelfstandig werken? En wil je dat doen in je eigen huiselijke omgeving? Lees dan verder!

Beroepsvereisten

- Diploma zoals opgenomen in de regeling Wet kinderopvang (minimaal mbo 2-niveau).
- Certificaat kinder-EHBO.

Competenties

- Sociale en interactievaardigheden om kinderen te motiveren, stimuleren en instrueren.
- Zelfstandigheid en flexibiliteit omdat je alleen werkt.
- Goede mondelinge uitdrukkingsvaardigheid voor contact met ouders/verzorgers/leerkrachten en andere betrokkenen bij de kinderen.
- Creativiteit en ondernemend vermogen.

Als gastouder houd je je bezig met de dagelijkse opvang en verzorging van maximaal zes kinderen in je eigen woonhuis of in het huis van de vraagouders. Je begeleidt kinderen bij hun dagelijkse activiteiten, houdt contact met ouders/verzorgers en zorgt voor een schone en veilige omgeving. Je biedt kinderen kansen om te leren en zich te ontwikkelen, zodat ze in een vertrouwde omgeving kunnen groeien.

Opleidingen bij deze functie

Welke opleiding jij nodig hebt, is afhankelijk van jouw (werk)ervaring en opleidingsachtergrond.

Opleidingen met overheidserkenning

 Helpende Zorg en Welzijn - mbo 2 - 25960

 Pedagogisch medewerker kinderopvang - mbo 3 - 25696

Of een onderdeel van een andere opleiding:

 Werken met kinderen in de gastouderopvang - K1167

Ontwikkel jezelf binnen kinderopvang

Andere functies binnen kinderopvang

[Groepshulp ▶](#)

[Pedagogisch medewerker bso ▶](#)

[Pedagogisch medewerker ▶](#)

Pedagogisch medewerker bso

Werk jij graag met schoolgaande kinderen en vind je het leuk om naschoolse activiteiten te organiseren? Ben je creatief en ondernemend? Lees dan verder!

Beroepsvereisten

- Diploma of een ander erkend bewijs uit de kwalificatie-eis voor pedagogisch medewerker/pedagogisch medewerker bso (minimaal mbo 3-niveau).
- Minimale mondelinge taalvaardigheid op [niveau 2F \(of B1\)](#).

Competenties

- Creativiteit en ondernemend vermogen.
- Sociale en interactievaardigheden voor begeleiding en stimulering van kinderen.
- Goede communicatievaardigheden voor contact met ouders en scholen.

Als pedagogisch medewerker bso ben je verantwoordelijk voor de dagelijkse opvang, ontwikkeling en verzorging van een groep kinderen (4-13 jaar) voor en na schooltijd en soms in de middagpauze. Je begeleidt de kinderen in een veilige en schone omgeving, houdt toezicht op hen en zorgt voor een goede samenwerking met ouders en leerkrachten. Daarnaast organiseer je tijdens de opvang activiteiten waarmee je hun sociale vaardigheden, zelfstandigheid en creativiteit stimuleert.

Opleidingen bij deze functie

Welke (onderdelen van de) opleiding jij nodig hebt, is afhankelijk van jouw (werk)ervaring en opleidingsachtergrond.

Opleidingen met overheidserkenning

Pedagogisch medewerker kinderopvang - mbo 3 - 25696

Of je behaalt één of meer onderdelen van deze opleiding:

Ontwikkeling en spelen stimuleren in de kinderopvang - C0123

Pedagogisch klimaat in de kinderopvang - C0125

Sport- en bewegingsleider - mbo 3 - 25908

Sociaal werker - mbo 4 - 25958

Gespecialiseerd pedagogisch medewerker - mbo 4 - 25697

Bewegingsagoog - mbo 4 - 25911

Onderwijsassistent - mbo 4 - 25698

Buurtportcoach - mbo 4 - 25909

Trainer-coach/Instructeur - mbo 4 - 25912

Opleidingen met branchewaardering

Ontwikkel jezelf binnen kinderopvang

Binnen de functie Pedagogisch medewerker bso

[Bekijk specialisaties ▶](#)

Andere functies binnen kinderopvang

[Groepshulp ▶](#)

[Gastouder ▶](#)

[Pedagogisch medewerker ▶](#)

Pedagogisch medewerker (in dagopvang en/of peuteropvang)

Wil jij een actieve rol spelen in de ontwikkeling en verzorging van kinderen?

Werk je graag in een team en houd je van een afwisselende baan? Lees dan verder!

Beroepsvereisten

- Diploma of een ander erkend bewijs uit de kwalificatie-eis voor pedagogisch medewerker (minimaal mbo 3-niveau).
- Minimale mondelinge taalvaardigheid op [niveau 3F \(of B2\)](#).

Competenties

- Sociale en interactievaardigheden om kinderen te motiveren, stimuleren en instrueren.
- Uitstekende mondelinge uitdrukkingsvaardigheid en goede schriftelijke communicatie.
- Inzicht in groepsdynamische processen en de ontwikkelingsfasen van kinderen.

Als pedagogisch medewerker ben je verantwoordelijk voor de dagelijkse opvang, ontwikkeling en verzorging van een groep kinderen (0-4 jaar) in een kindercentrum. Je begeleidt kinderen in groepsverband en individueel, organiseert activiteiten en onderhoudt contact met ouders/verzorgers en scholen. Ook zorg je voor een schone, veilige omgeving en begeleid je nieuwe collega's op de werkvloer.

Opleidingen bij deze functie

Welke (onderdelen van een) opleiding jij nodig hebt, is afhankelijk van jouw (werk)ervaring en opleidingsachtergrond.

Opleidingen met overheidserkenning

 Pedagogisch medewerker kinderopvang - mbo 3 - 25696

 Gespecialiseerd pedagogisch medewerker - mbo 4 - 25697

 Onderwijsassistent - mbo 4 - 25698

Of je behaalt één of meer onderdelen van deze opleidingen:

Ontwikkeling en spelen stimuleren in de kinderopvang - C0123

Pedagogisch klimaat in de kinderopvang - C0125

Professioneel samenwerken en communiceren in de kinderopvang - C0126

Opleidingen met branchewaardering

Ontwikkel jezelf binnen kinderopvang

Binnen de functie Pedagogisch medewerker

[Bekijk specialisaties ▶](#)

Andere functies binnen kinderopvang

[Groepshulp ▶](#)

[Gastouder ▶](#)

[Pedagogisch medewerker bso ▶](#)

Pedagogisch medewerker (in dagopvang en/of peuteropvang)

Specialisaties

[◀ Terug naar Ontwikkelpad Kinderopvang](#)

Wil je als pedagogisch medewerker aan de slag in de dagopvang of peuteropvang? Dan zijn er mogelijkheden om je verder te specialiseren, afhankelijk van de leeftijdsgroep en het type opvang dat jou aanspreekt. Bijvoorbeeld, om te werken met 0-jarigen of te werken in de voorschoolse educatie, heb je specifieke certificaten nodig. Door middel van de juiste scholing en certificering kun je je kennis en vaardigheden uitbreiden, zodat je precies aansluit bij de behoeften van het werkveld. Lees hieronder meer over de specialisaties en de scholingen die je verder op weg helpen.

Werken in voorschoolse educatie

In de voorschoolse educatie (VE) help je jonge kinderen bij het overbruggen van taal- en ontwikkelingsachterstanden. Met een methodische en systematische aanpak bied je hen de ondersteuning die ze nodig hebben om zich op hun eigen tempo te ontwikkelen. Je werkt met kinderen van ongeveer 2 tot 4 jaar en speelt een belangrijke rol in hun voorbereiding op de basisschool, zodat ze een goede start kunnen maken.

Passende opleidingen

Opleidingen met overheidserkenning

Basis ontwikkelingsgericht werken in de VVE - K1301

Werken met 0-jarigen

Werken met baby's vraagt om een zorgzame en geduldige aanpak. Als pedagogisch medewerker in een groep met nuljarigen heb je een belangrijke rol in hun eerste fase van ontwikkeling. Je ondersteunt hun motorische, taal- en sociale ontwikkeling, terwijl je hun hersenontwikkeling op een speelse manier stimuleert. Met jouw deskundigheid creëer je een veilige en warme omgeving waarin baby's zich optimaal kunnen ontwikkelen.

Passende opleidingen

Opleidingen met overheidserkenning

Werken met baby's - K1270

Opleidingen met branchewaardering

Werken in een IKC

Werken in een Integraal Kindcentrum (IKC) betekent dat je de perfecte mix van kinderopvang en onderwijs kunt bieden. Je werkt met kinderen van 0 tot 12 jaar en zorgt voor een doorlopende ontwikkeling, zowel binnen de kinderopvang als in de klas. Door deze samenwerking leer je op een dynamische manier om kinderen te begeleiden in hun leer- en ontwikkelproces, altijd met het kind centraal. Je vervult daarbij een veelzijdige rol als pedagogisch medewerker én als onderwijsassistent.

Passende opleidingen

Opleidingen met overheidserkenning

Combifunctionaris IKC/Brede School - K1292

Pedagogisch medewerker bso

Specialisaties

◀ [Terug naar Ontwikkelpad Kinderopvang](#)

Als pedagogisch medewerker in de buitenschoolse opvang heb je volop ruimte om je verder te ontwikkelen en extra expertise op te doen, zelfs zonder verplichte specialisaties. Je kunt jezelf bijvoorbeeld verdiepen in sport, creativiteit, of ondersteuning in het onderwijs. Door specifieke trainingen en/of mbo-keuzedelen kun je jouw talenten uitbreiden en inspelen op de interesses en behoeften van kinderen in de bso. Bekijk hieronder welke specialisatie bij jou past en welke scholingsmogelijkheden je daarbij kunt volgen.

Werken met leeftijdsgroep 8-12 jaar

Kinderen van 8 tot 12 jaar zijn nieuwsgierig, energiek en volop in ontwikkeling. Als pedagogisch medewerker in deze leeftijdsgroep begeleid je hen in hun groei naar zelfstandigheid. Je biedt activiteiten aan die aansluiten bij hun interesses en helpt hen om hun sociale en cognitieve vaardigheden verder te ontwikkelen. Jij bent een belangrijk rolmodel en weet hoe je hen op een positieve en stimulerende manier kunt motiveren.

Passende opleidingen

Opleidingen met overheidserkenning

BSO 8 tot 12 jaar - K0611

Sport- of buitenbso

Hou je van actief bezig zijn in de buitenlucht? Bij een sport- of buitenbso zorg je ervoor dat kinderen vanaf 4 jaar op een speelse manier bewegen en plezier maken. Met jouw begeleiding ontdekken ze nieuwe sporten en uitdagingen die hun fysieke vaardigheden verbeteren en hun zelfvertrouwen versterken. Door jouw enthousiasme moedig je hen aan om hun grenzen te verleggen en samen nieuwe dingen te ontdekken, terwijl ze zich vrij en avontuurlijk kunnen voelen in een veilige omgeving.

Passende opleidingen

Opleidingen met overheidserkenning

Urban Sports - K0615

Werken in een IKC

Werken in een Integraal Kindcentrum (IKC) betekent dat je de perfecte mix van kinderopvang en onderwijs kunt bieden. Je werkt met kinderen van 0 tot 12 jaar en zorgt voor een doorlopende ontwikkeling, zowel binnen de kinderopvang als in de klas. Door deze samenwerking leer je op een dynamische manier om kinderen te begeleiden in hun leer- en ontwikkelproces, altijd met het kind centraal. Je vervult daarbij een veelzijdige rol als pedagogisch medewerker én als onderwijsassistent.

Passende opleidingen

Opleidingen met overheidserkenning

Combifunctionaris IKC/Brede School - K1292